

PROTESTNÍ PĚŠÍ POCHOD 2026 V OBCI CHANOVICE - 23. ročník

Protest proběhl v sobotu 10. ledna 2026.

Celkem vyrazilo na trasu protestního pochodu 405 lidí, všech věkových kategorií. Přes 30 roků jsou občané v lokalitě trápeni tlakem z MPO, jde o život v nejistotě.

Otázky na pořadatele protestního pochodu Obce Chanovice:

Jak jste byli spokojeni s letošní účastí lidí na pochodu?

Je počátek roku, v ČR je nová vláda. Roli sehrálo určitě chladné zimní počasí, ale jinak vše v pořádku. Celkový počet aktivních účastníků a pořadatelů byl přes 400 lidí. Je vidět, že tento problém lidé silně vnímají.

Společné počiny 10 obcí z lokality Březový potok přišli podpořit občané z celého regionu, všech věkových kategorií. Potěšila nás účast mladých lidí a rodin s dětmi. Je vidět, že jim na našem rodném pošumavském kraji záleží. Vliv má i zvětšující se ohrožený region, tak jak státní instituce zvětšují dotčené území.

Poděkování patří všem přítomným za podporu a poděkování všem dobrovolným organizátorům akce.

Co aktuálně probírali účastníci protestu?

Obce v probíhajícím povolovacím řízení ohledně průzkumů nedovolily vstupy složkám SÚRAO na obecní pozemky. Podobnost je ve všech 4 lokalitách v ČR. Vrty a výkopy mají zasahovat na desítky míst, včetně až kilometrových vrtů.

Žaloba proti povolení provádění průzkumů byla podána na všech 4 místech v ČR. Společná žaloba všech 10 obcí z Horažďovicka by měla být projednávána soudem v roce 2026. Průzkumy mají sloužit k realizaci úložiště vysoce radioaktivních odpadů. Musíme se bránit a bojovat za naše domovy.

Trasu jste měnili?

Trasa byla dlouhá devět a půl kilometru. Účastníci obešli symbolické území o ploše zhruba 306 hektarů. Gigantická plocha 306 hektarů je nyní navrhovaná podzemní část úložiště, dle technických dokumentů SÚRAO a cca 29,5 hektarů povrchového areálu. Plus další doprovodné stavby a komunikace. Představitelé MPO začínají plánovat zvětšení podzemní části až na 500 hektarů (cca 850 fotbalových hřišť). Hranice staveb úložiště je již u Horažďovic.

Nyní se však objevují nové skutečnosti související s jadernou energetikou v rámci EU.

Jsme velice napjati, jak se celá situace bude vyvíjet. Je velký tlak na urychlení celého procesu. Stát připravuje další jaderné reaktory a tím se zvyšuje množství jaderného odpadu. Nynější spěch s výběrem místa nemůže být na úkor budoucí bezpečnosti.

Dále je zde otázka, zda je vyhořelé palivo opravdu odpad? Není to spíše strategický a drahý produkt? Vždyť jeho současné využití je jen v jednotkách procent. Budoucí technologie ho budou moci lépe využít. Tak proč ho nenávratně „zakopat“ pod naše bydliště, pod naše domovy?

Obce z Horažďovicka podpořily stížnost k Výboru Aarhuské úmluvy.

Což je obecný termín pro Úmluvu Evropské hospodářské komise OSN o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí. Je nejdůležitějším právně závazným mezinárodním dokumentem, který na účast veřejnosti nahlíží komplexně a považuje ji za nezbytnou v souvislosti s ochranou životního prostředí.

Jak vnímá současnou situaci celá lokalita zvaná Březový potok?

Uvědomujeme si tvrdé dopady na místo, kde by hlubinné úložiště bylo dle současného návrhu MPO budováno. Dopady znamenající omezení či zánik některých vesnic, změnu krajiny, ovlivnění vodních zdrojů atd. Vše již při výstavbě a po tisíciletí při provozu.

Záměrem MPO je nenávratně zde uložit vysoce radioaktivní materiály na období až 100.000 let, což je z pohledu občanů vlastně na věky.

Jedním z účastníků a spolupořadatelů byl též starosta města Horažďovice Ing. Michael Forman, který se jako mluvčí zapojuje do organizování a spolupráce všech ohrožených lokalit v ČR v rámci „Platforma proti úložišti, obce a občané hájí svá práva“:

- *Společný pěší pochod ohroženým územím chápou jako protest proti diskriminačnímu jednání Vlády, Parlamentu a MPO vůči našemu Horažďovicku.*
- *Hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, tak jak je navrhováno, je nevratným odpadkovým košem nebezpečných materiálů. Jeho vytvoření by limitovalo tisíce dalších generací našich potomků.*
- *Při dnešních vědeckých postupech a při budoucím možném využití radioaktivních materiálů nechápu, proč dělat tak zásadní negativní zásah do pošumavské krajiny.*

Dotčené obce hlubinným úložištěm na Horažďovicku, a to Obec Břežany, Město Horažďovice, Obec Chanovice, Obec Kovčín, Obec Kvášňovice, Obec Malý Bor, Obec Maňovice, Obec Olšany, Obec Pačejov a Obec Velký Bor společně vyjadřují postoje řádně zvolených zastupitelstev obcí a požadují: **DEMOKRACII** – v demokratickém státě by mělo být samozřejmostí respektování názoru dotčených obcí, představitelů samospráv a lidí v místě žijících.

DOBROVOLNOST – zákonodárné instituce musí přijmout takovou verzi zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm, v níž budou zapracovány práva samospráv a celková komplexnost celého procesu. Základním prvkem musí být souhlasné vyjádření dotčené obce jako nezbytná podmínka pro určení umístění hlubinného úložiště na jejím území.

DOHODU – příkladem mohou být skandinávské země, kde jsou s přípravou hlubinného úložiště nejdále, a kde je toto pravidlo používáno. Došlo k vzájemné partnerské dohodě mezi státem a samosprávami. Ne, jako direktivní přístup českých vládních úřadů a řady politiků.

Zastupitelstva všech deseti obcí odsouhlasila: úložiště radioaktivních odpadů zde nechceme!

Všech deset dotčených obcí na Horažďovicku společně požaduje od MPO a Vlády ČR nápravu: Žádáme zákonodárné instituce o schválení takové verze zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivního odpadu, v níž budou zapracovány připomínky o posílení práv samospráv a celková komplexnost celého procesu. Podstatným prvkem musí být souhlasné vyjádření dotčené obce jako nezbytná podmínka pro určení umístění hlubinného úložiště na území dotčené obce.

Požadavky volených zastupitelstev obcí byly podpořeny přítomnými lidmi na petičních listech, které podepsaly stovky lidí. Petiční listiny budou zaslány ministrovi MPO.

Připojeno 12 dokumentačních fotografií.

Zapsal Petr Klásek Černický, pověřen za Obec Chanovice, v lednu 2026.